

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΑ΄

Συνδρομή ἑτησια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησιαί. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

6 Ἀπριλίου 1886

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΝΘΙΑΣ

(Μυθιστόρημα Ἰουλίου Βέρν καὶ Ἀνδρέου Λωρῆ)

[Μετάφρ. Α. Π. Κουρτίδου.]

Β΄

Ἐν τῷ οἴκῳ Νορβηγῶ ἀλιέως.

Ὁ οἰκίσκος τοῦ Ἐρσεβον, ὡς πάντες οἱ ἐν Νορβηγίᾳ, ἔχει στέγην ἐκ χορτοπλίνθου, εἶνε δ' ὠκοδομημένος διὰ πελωρίων κορμῶν ἐλάτης κατὰ τὸν ἀρχαῖον σκανδιναυικὸν ῥυθμὸν· τουτέστιν ἀποτελεῖται ἐκ δύο μεγάλων δωματίων κεχωρισμένων διὰ μεσαίου διαδρόμου φέροντος εἰς παράπηγμα, ὑπ' ὃ προφυλάσσονται τὰ ἀνάγια, τὰ δικτυα καὶ οἱ σωροὶ τῶν δοροσέλ, ἧτοι μικρῶν ὀνίσκων τῆς Νορβηγίας καὶ Ἰσλανδίας, τοὺς ὁποίους ἐλίθουσι σπειροειδῶς ἀφ' οὗ ἀποξηρανθῶσι καὶ παραδίδουσιν εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα *ρόνδφρις* (στρογγύλοι ἰχθύες).

Ἐκατέρα τῶν αἰθουσῶν χρησιμεύει συγχρόνως ὡς ἐντευκτήριον καὶ ὡς κοιτῶν. Ἐντὸς ἐρμαρίων ἐν τοῖς ξυλίνις τειχώμασι κατασκευαζομένων ἐγκλείουσι τὴν κλίνην ἀποτελουμένην ἐκ στρωμνῆς καὶ δερματίνων ἐπικαλυμμάτων, ἅτινα μόνον τὴν νύκτα ἐξάγονται ἐκεῖθεν. Ἡ τοιαύτη διάταξις ὡς καὶ τὸ ἀνοιχτὸν χρῶμα τῶν φατωμάτων καὶ ἡ φαιδρότης τῆς ὑψηλῆς ἐστίας, ἐν ἧ ἀπαύστως καίει ζωηρὸν πῦρ, παρέχει καὶ εἰς τὰς μᾶλλον πενιχρὰς κατοικίας καθαρότητα καὶ οἰκιακὴν εὐπρέπειαν ἄγνωστον εἰς τοὺς χωρικοὺς τῆς μεσημερινῆς Εὐρώπης.

Τὴν ἐσπέραν, περὶ ἧς ἐνταῦθα ὁ λόγος, ἅπανα ἡ οἰκογένεια ἐκάθητο περὶ τὴν ἐστίαν, ἐφ' ἧς ἐν κολοσσαίᾳ χύτρα ἔβραζε μίγμα τι *οὐλλοσαλλιατ* καπνιστῆς μαινίδος, σολωμοῦ, καὶ γεωμήλων. Ὁ Ἐρσεβον καθήμενος ἐπὶ ὑψηλῆς ξυλίνης ἔδρας ἐπλεκε δικτυον, ὡς ἀναλλοιώτως ἀπὸ μακροῦ συνειθίζε νὰ πράττῃ ὅτε δὲν εὐρίσκετο εἰς ἀλιεῖαν ἢ δὲν ἀπεξήραινε τοὺς ἰχθύς. Ἦτο τραχὺς ναύτης, οὗ τὸ πρόσωπον εἶχε ψήση ὁ παγερὸς τῶν πόλων βορρᾶς, μεσοπόλιος τὴν κόμην εἰ καὶ ἐν πάσῃ ἔτι τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας του. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ὁθων, ὑψηλὸς δεκαεταετῆς μεῖραξ, ὅστις ὠμοῖαζε κατὰ πάντα πρὸς τὸν πατέρα του καὶ ἐφαίνετο προωρισμένος νὰ καταστῇ ὁμοίως ἐξάιρετος

ἀλιεὺς, προσεπάθει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς μεθόδου τῶν τριῶν, πληρῶν ἀριθμῶν ἀβάκιόν τι διὰ τῆς πλατείας του χειρός, ἧτις ἐφαίνετο μᾶλλον ἐξοικειωμένη εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς κώπης ἢ τοῦ πετροκοινδύλου. Ὁ Ἐρικ, κύπτων ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνεγίνωσκε συντόμως ὀγκῶδες ἱστορικὸν βιβλίον ὅπερ εἶχε δανείσῃ εἰς αὐτὸν ὁ Μαλάριος. Ἐγγύτατα αὐτοῦ ἡ Κατρίνα Ἐρσεβον, ἡ ἀγαθὴ οἰκοδέσποινα, ἐνηθεν ἡσύχως μὲ τὴν ἀνέμνη τῆς, ἐνῶ ἡ μικρὰ Βάνδα, ξανθὴ κορασὶς δέκα μὲχρι δώδεκα ἐτῶν, καθημένη ἐπὶ σκαμνίου ἐπλεκε μετὰ ζήλου χονδρὸν περιπόδιον δι' ἐρυθροῦ ἐρίου. Εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς εὐσωμος κύων κιτρινόλευκος λασίαν ὡς προβάτου ἔχων δοράν, ἐκοιμᾶτο συνεσπειρωμένος.

Ἀπὸ μιᾶς ὥρας τοῦλάχιστον ἡ σιγὴ δὲν εἶχε διακοπῆ, ὁ δὲ χαλκοῦς λαμπτήρ δι' ἰχθυελαιίου τρεφόμενος ἐφώτιζεν ἡσύχως διὰ τῶν τεσσάρων γλωσσίδων του τὴν ἡμερον ἐκείνην κατοικίαν.

Τὸ ἀληθές ὅμως εἶνε ὅτι ἡ σιγὴ αὕτη ἐνέβαλλεν εἰς ἀδημονίαν τὴν κυρὰν Κατρίναν, ἧτις ἀπὸ τινων στιγμῶν ἐξεδήλου διὰ ποικίλων συμπτωμάτων τὴν ἀνάγκην νὰ λύσῃ τὴν γλωσσάν της.

Ἐπὶ τέλους δὲν ἀντέσχε πλέον.

— Φθάνει τόση δουλειὰ ἀπόψε! εἶπεν. Εἶνε ὥρα νὰ βάλωμε τραπέζι καὶ νὰ δειπνήσωμε.

Ὁ Ἐρικ οὐδόλως διαμαρτυρηθεὶς ἔλαβε τὸ ὀγκῶδες βιβλίον του καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἐστίαν, ἐν ᾧ ἡ Βάνδα, καταθεῖσα τὸ περιπόδιον διηυθύνθη πρὸς τὸ ὀφοφυλάκιον ἀφ' οὗ ἤρξατο λαμβάνουσα πινακία καὶ κοχλιάρια.

— Λοιπόν, Ὁθων, ἐξηκολούθησεν ἡ οἰκοδέσποινα, ὁ Ἐρικ μας ἀπήντησε καλὰ σήμερα εἰς τὸν ἱατρόν, αἶ;

— Καλὰ; ἀνέκραξεν ὁ Ὁθων ἐνθουσιωδῶς. Τὰ εἶπε σὰν βιβλίον! Δὲν εἰξέυρω πῶς τᾶβρηκε τόσα πράγματα καὶ τοῦ τὰ ἔλεγε!... Ὅσον τὸν ἐρωτοῦσε ὁ ἱατρός τόσῳ περισσότερα ἐφαίνονταν πῶς εἰξέυρε... Νῆβλεπες τὸν Μαλάριον, σοῦ εἶχε ἕνα καμάρι!

— Κ' ἐγὼ ἤμην πολὺ εὐχарιστημένη, εἶπε σοβαρῶς ἡ Βάνδα.

— Ὅλοι μας ἤμεθα εὐχарιστημένοι, ἐξηκο-

λούθησεν ὁ Ὄθων. Νῆβλεπες, μητέρα, πῶς ὅλοι ἀκούαμεν μὲ ἀνοικτὸ στόμα!... Ἐνα φόβο εἴχαμε μόνον μὴν ἔλθῃ ἡ σειρά μας κ' ἐξετάσῃ καὶ ἡμᾶς... Μὰ ὁ Ἐρικ δὲν ἐφοβοῦνταν καθόλου, δὸς του κ' ἔλεγε, ἄν νὰ ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Μαλάριος.

— Ἐγὼ θαρρῶ ὅτι ὁ διδάσκαλός μας ὁ Μαλάριος εἴμπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν ἱατρὸν, καὶ ὅτι εἶνε σοφὸς ἄνθρωπος! εἶπεν ὁ Ἐρικ, ὃν οἱ πικνοὶ καὶ ἐκ τοῦ συστάδην ἐκείνοι ἐπαινοὶ παρηνώχλουν.

Ὁ γέρον ἀλιεύς ἐπεδοκίμασε διὰ μειδιάματος τοὺς λόγους τοῦ παιδίου.

— Ἐχεις δίκαιο, παιδί μου, εἶπε, χωρὶς νὰ σταματήσῃ τὴν ἐργασίαν τῶν τυλωδῶν χειρῶν του. Ὁ κύρ Μαλάριος εἴμπορεῖ νὰ βάλῃ τὰ γυαλιὰ εἰς ὅλους τοὺς ἱατροὺς, ἂν θέλῃ!... Καὶ νὰ σοῦ εἰπῶ κ' ἓνα ἄλλο, αὐτὸς δὲν μεταχειρίζεται τὴν ἐπιστήμην του διὰ νὰ παίρῃ τὸ ψωμί ἀπὸ τὸ στόμα τῶν πτωχῶν ὡς κάποιοι ἄλλοι.

— Πατέρα, ἐζημίωσε κἀνένα ὁ ἱατρὸς Σβαρνεγκρόνα; ἠρώτησε περιέργως ὁ Ἐρικ.

— Αἶ... δὲν εἰξεύρω ἂν τοῦ ἦλθε περίστασις νὰ τὸ κάμῃ καὶ δὲν τῶκαμε... Μὰ ἐγὼ ποῦ σοῦ ὁμιλῶ, θαρρεῖς ὅτι εἶδα μὲ εὐχαρίστησιν αὐτὸ τὸ ἐργαστάσιον ποῦ κἀπνίζει νύκτα ἡμέρα ἐκεῖ ἄνω ψηλὰ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά; Ἡ μητέρα σου εἴμπορεῖ νὰ σοῦ εἰπῇ πῶς ἄλλη φορὰ ἐκάναμε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸ λάδι μας καὶ τὸ ἐπωλοῦσαμεν εἰς τὸ Βέργκεν ἕως ἐκατὸν πενήντα καὶ διακόσιες κορῶνες τὸ χρόνο. Τώρα ὅμως κανεὶς δὲν ἀγοράζει πλέον τὸ μαῦρο λάδι μας ἢ δίδουν τὴν μικρὰ τιμὴν ποῦ δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ πηγαίῃ κανεὶς νὰ θαλασσοπνίγεται. Τὸ λοιπόν, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, πωλοῦμεν τὰ ψάρια εἰς τὸ ἐργαστάσιον καὶ ὁ Θεὸς εἰξεύρει πλέον τί κάμνει ὁ ἐπιστάτης τοῦ ἱατροῦ διὰ νὰ μᾶς τὰ πάρῃ ὅσο εἴμπορεῖ φηνότερα!... Μόλις ξεκαθαρίζω σαρανταπέντε κορῶνες τὸν χρόνο ἐν ᾧ παιδεύομαι τρεῖς φορές περισσότερο ἀπὸ πρῶτα!... Τινὰ τοῦ πῶ! αὐτὸ δὲν εἶνε δίκαιο πρᾶγμα καὶ ὁ ἱατρὸς θὰ ἔκαμνε πολὺ καλλίτερα νὰ ἱατρύῃ τοὺς ἀρρώστους του εἰς τὴν Στοκόλμην παρὰ νᾶρχεται ἐδῶ καὶ νὰ παίρῃ τὴν δουλειὰ μας ἀπὸ τὰ χέρια μας καὶ ν' ἀρπάξῃ τὸ ψωμί ἀπὸ τὸ στόμα μας!

Σιωπὴ ἐπῆλθε μετὰ τοὺς πικροὺς τούτους λόγους. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἤκούετο μόνον ὁ κρότος τῶν κινουμένων ὑπὸ τῆς Βάνδας πινακίων, ἐν ᾧ ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐκένου τὸ περιεχόμενον τῆς χύτρας ἐντὸς πελωρίας χωματίνης λοπάδος.

Ὁ Ἐρικ ἐσκέπτετο βαθέως περὶ ὧν εἶχεν εἰπῆ ὁ πατήρ του. Πλεῖσται ἀντιρρήσεις ἐγεννήθησαν εἰς τὸ πνεῦμά του, ἐπειδὴ δ' ἦτο ἄθῶον καὶ εἰλικρινές παιδίον δὲν ἐδίστασε νὰ τὰς ἐκφράσῃ.

— Νομίζω ὅτι ἔχεις δίκαιον νὰ λυπῆσαι τὰ κέρδη ποῦ εἶχες ἄλλοτε, πατέρα, εἶπεν, ἀλλὰ δὲν ἔχεις πολὺ δίκαιον νὰ κατηγορῆς τὸν ἱατρὸν Σβαρνεγκρόνα ὅτι σοῦ τὰ ὠλιγόστεισε. Τὸ λάδι τοῦ ἐργοστασίου του δὲν εἶνε καλλίτερον ἀπ' αὐτὸ ποῦ κάμνομεν εἰς τὰ σπίτια;

— Αἶ, ναί, εἶνε πλέον καθαρό... τίποτε ἄλλο... Δὲν μυρίζει φρεσίνα ὅπως τὸ ἐδικὸ μας!... Καὶ δι' αὐτὸ χωρὶς ἄλλο, τὸ προτιμοῦν ὄλκις αἱ χαϊδεμένας τῶν πόλεων... Μὰ κόπτω τὸ κεφάλι μου ἂν ὠφελῇ περισσότερο τοὺς ἀρρώστους ἀπὸ τὸ ἐδικὸ μας, ἀπ' ἐκεῖνο ποῦ ἐκάμναμεν ἄλλοτε!...

— Αὐτὸ δὲν τὸ εἰξεύρω, εἰξεύρω μόνον ὅτι τὸ προτιμοῦν! Καὶ ἐπειδὴ εἶνε πολὺ ὠφέλιμον ἱατρικόν, εἶνε μεγάλο προτέρημά του νὰ πίνεται εὐκόλα καὶ νὰ αἰσθάνωνται ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέραν ἀηδίαν ὅσοι τὸ πίνουν. Ἄν λοιπὸν ἓνας ἱατρὸς εὖρῃ τὸ μέσον νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὴν ἀηδίαν του δὲν ἔχει χρέος νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀνακαλύψιν του, καὶ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς ἀρρώστους;

Ὁ Ἐρσεβον ἔξεε τὸ οὖς του.

— Δὲν λέγω, εἶπεν ὡς νὰ ἐλυπεῖτο διότι ἔκαμνε τὴν ὁμολογίαν ταύτην, δὲν λέγω, ὡς ἱατρὸς ἔκαμε τὸ χρέος του... Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος νὰ μὴν ἀφίρῃ τοὺς πτωχοὺς ψαράδες νὰ ζήσουν...

— Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι τὸ ἐργοστάσιον τοῦ ἱατροῦ δίδει ἐργασίαν εἰς τριακοσίους, ἐνῶ πρὶν, τὸν καιρὸν ὅπου λέγεις, δὲν ἦσαν οὐτε εἴκοσι ψαράδες, εἶπε δειλῶς ὁ Ἐρικ.

— Ἴσα, ἴσα! δι' αὐτὸ καὶ ἡ τέχνη μας πάγει κατὰ διαβόλου! ἀνέκραξεν ὁ Ἐρσεβον.

— Τὸ φαγεῖ εἶνε ἔς τὸ τραπέζι, ἔλατε! εἶπε τότε ἡ Κατρίνα, ἰδοῦσα ὅτι ἡ συζήτησις ἐξήπτετο ὑπὲρ τὴν ἐπιθυμίαν της.

Ὁ Ἐρικ ἐνόησας ὅτι μείζων ἐπιμονὴ ἦτο ἀνάρμοστος οὐδὲν ἀντέταξεν εἰς τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Ἐρσεβον καὶ ἐκάθησεν εἰς τὴν συνήθη παρὰ τὴν Βάνδαν θέσιν του.

— Εἶδα ὅτι ὁ ἱατρὸς καὶ ὁ διδάσκαλός μας ὁμιλοῦν μὲ μεγάλην οἰκειότητα· εἶνε πολὺς καιρὸς ποῦ γνωρίζονται; εἶπεν ὁ Ἐρικ ὅπως δῶσῃ ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν συνδιάλεξιν.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ ἀλιεύς καθήσας εἰς τὴν τράπεζαν. Καὶ οἱ δύο ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Νορόρην καὶ ἀκόμη τοὺς ἐνθυμοῦμαι τὸν καιρὸν ὅπου ἐπαίζαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ σχολείου, ἂν καὶ ἦσαν μεγαλειτεροὶ μου ἕως δέκα χρόνια. Ὁ διδάσκαλός σου ὁ Μαλάριος ἦτο υἱὸς τοῦ τότε ἱατροῦ μας καὶ ὁ ἱατρὸς υἱὸς ἐνὸς ἀπλοῦ ψαρᾶ. Ἄλλὰ ἐπῆγε ἐμπρὸς ἀπὸ τότε! Λέγουν ὅτι ἔχει ἐκατομμύρια τώρα καὶ ὅτι ἔκτισεν εἰς τὴν Στοκόλμην ἓνα ἀληθινὸν παλάτι!... Ὡς τόσο τί εὐμορφο πρᾶγμα ποῦ εἶνε ἡ σπουδὴ!...

Μετὰ τὸν ἀφορισμὸν τοῦτον ὁ ἀγαθὸς ἀλιεύς ἤτοιμάζετο νὰ βυθίσῃ τὸ κοχλιάριόν του εἰς τὸ πλῆρες ἰχθύων καὶ ἀχνιζόντων γεωμήλων πινά-

κίον, ὅτε αἰφνίδιον κρούσμα ἐπὶ τῆς θύρας κατέστειλε τὸ κίνημα τοῦτο τῆς χειρὸς του.

— Ἐπιτρέπετε νὰ ἔμθω, κύρ Ἐρσεβον; ἠκούσθη ἀπὸ τοῦ διαδρόμου φωνὴ ἠχηρά. Χωρὶς δὲ ν' ἀναμείνη τὴν ἄδειαν, ἐκεῖνος ἀκριβῶς περὶ οὐ πρὸ μικροῦ ἐγένετο λόγος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν συναποκομιζων σφοδρὰν ῥιπὴν παγεροῦ ἀέρος.

— Ὁ κύριος Σθαρυεγκρόνα! ἀνέκραζαν τὰ τρία παιδιὰ, ἐν ᾧ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἀνηγέρθησαν ἐν σπουδῇ.

— Ἀγαπητέ μου Ἐρσεβον, εἶπεν ὁ ἰατρός λαβὼν τὴν χεῖρα τοῦ ἀλιεύς, πολλὰ ἔτη ἔχομεν νὰ ἰδῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον μας; ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνησα τὸν καλὸν σας πατέρα καὶ ἐνόμισα ὅτι δύναμαι νὰ ἔλθω νὰ σᾶς ἴδω ὡς παιδικὸς σας φίλος.

Ὁ ἀξιόλογος ἀλιεύς, ἀμηχανῶν πως ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν κατηγοριῶν ἃς εἶχεν ἐκστομίση κατὰ τοῦ ἰατροῦ, ἠγνόει τί ν' ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς λόγους τούτους. Ἠρκέσθη λοιπὸν νὰ θλίψῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ μειδιῶν ἅμα μετ' ἀδόλου φιλοφροσύνης, ὅτε προσέδραμεν ἡ ἀγαθὴ του σύζυγος.

— Γρηγόρα Ὁθων, Ἐρικ, βοηθήσετε τὸν ἐξοχώτατον νὰ βγάλῃ τὴν γούναν του, καὶ σύ, Βάνδα, βάλε ἓνα πιάτο ἀκόμη, εἶπεν ἡ Κατρίνα φιλόξενος ὡς πᾶσαι αἱ οἰκοδέσποιαι τῆς Νορβηγίας. Κύρ ἰατρέ, θὰ τιμῆσετε, πιστεύω, τὸ πτωχικὸ δεῖπνό μας...

— Σᾶς βεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ ἔλεγα ὅχι ἂν εἶχα καὶ τὴν παραμικρὰν ὄρεξιν, διότι ὁ σολωμὸς ἐκεῖνος μοῦ φαίνεται πολὺ ὄρεκτικὸς... Ἀλλ' ἔχω φάγῃ πρὸ μιᾶς ὥρας μὲ τὸν φίλον μου Μαλαρίον καὶ δὲν θὰ ἠρχόμην ἐδῶ ἂν ἐνόμιζα ὅτι τρώγετε ἀκόμη... Ἄν θέλετε νὰ μ' εὐχαριστήσετε, σᾶς παρακαλῶ νὰ καθήσετε εἰς τὸ τραπέζι καὶ νὰ ἐξακολουθήσετε τὸ φαγητόν σας ὡς νὰ μὴν ἤμην ἐδῶ.

— ὦ, ἰατρέ μου, εἶπεν ἰκετευτικῶς ἡ γυνή, πάρετε καὶ μερικὰς σπόγγους ἢ κανένα τσαΐ.

— Ἄς εἶνε, πίνω ἓνα τσαΐ ἀλλὰ μὲ τὴν συμφωνίαν ὅτι θὰ δειπνήσετε πρὶν, εἶπεν ὁ ἰατρός καθίσας εἰς τὴν μεγάλην ἔδραν.

Παρευθὺς ἡ Βάνδα ἔθηκε κρυφίως τὴν ἐψάνην πλήρη ὕδατος ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ ἐξηφανίσθη ὡς σίλφῃ εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν, ἐν ᾧ ἅπασα ἡ οἰκογένεια κατανοοῦσα ἐξ ὀρμεφύτου ἀβρότητος ὅτι δυσηρέσκει τὸν ξένον τῆς ἂν ἐπέμενεν ἐπὶ μάλλον, ἤρξατο τοῦ δεῖπνου.

Μετὰ δύο λεπτὰ ὁ ἰατρός ἀνέλαβε πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἄνεσιν. Ὑποδαυίζων τὸ πῦρ τῆς ἐστίας καὶ θερμαίνων τοὺς πόδας του εἰς τὰς φλόγας τῶν ξηρῶν ξύλων, τὰ ὅποια ἡ Κατρίνα εἶχε ῥίψῃ εἰς αὐτὴν πρὶν καθῆσθαι εἰς τὴν τράπεζαν, συνδιελέγετο περὶ τοῦ παρελθόντος, περὶ τῶν ἀποθανόντων γερόντων, περὶ τῶν ἐπιζώντων, περὶ τῶν μεταβολῶν, αἰτίνας εἶχον ἐπέλθῃ εἰς τὴν χώραν καὶ

εἰς αὐτὸ τὸ Βέργκεν. Ὁμίλει μετὰ πλήρους πλέον οικειότητος, καὶ τὸ περιεργότατον, εἶχε ἦδη κατορθώσῃ νὰ διασκεδάσῃ τὴν δυσπιστίαν τοῦ Ἐρσεβον—ὅτε ἡ Βάνδα εἰσῆλθε κρατοῦσα ξύλινον δίσκον μετὰ μικρῶν ἐπ' αὐτοῦ πινακίων καὶ προέτεινεν αὐτὸν τόσον ἐπιχαρίτως ὥστε κατέστη εἰς αὐτὸν ἀδύνατον ὅπως ν' ἀρνηθῇ.

Ἐν τοῖς μικροῖς ἐκεῖνοις πινακίαις ἦσαν αἱ περιφημοὶ σπόγγες τῆς Νορβηγίας—ἀποτελούμεναι ἐκ λωρίδων κρέατος καπνιστοῦ τυχάνδου, καὶ μαινίδων παρεσκευασμένων μὲ ἐρυθρὸν πέπερι, λεπτῶν τεμαχιῶν μέλανος ἄρτου, τυροῦ, καὶ ἄλλων ἀρτυμάτων τραχέων τὴν γεῦσιν,—αἰτίνας τρώγονται ὡς ὄρεκτικόν.

Τόσον δὲ καλῶς ἐξεπλήρωσαν αὐταὶ τὸν προορισμὸν των ὥστε ὁ ἰατρός, ὁ κατ' ἀρχὰς ἐξ ἀβροφροσύνης μόνον γευθεὶς αὐτῶν ἀνέλαβε τὴν ὄρεξιν του ὅπως τιμῆσῃ τὸ ἐξ ἀγριοσυκαμίνων γλυκίσμα διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἐντεχον κατασκευεὴν δικαίως ὑπερφηανέυετο ἡ Κατρίνα· ὑπὸ τοιαύτης δὲ καταλήφθη διψῆς, ὥστε ἐπτά ἡ ὀκτὼ κυαθίσκοι τείου ἄνευ σακχάρους μόλις ἤρκεσαν νὰ τὴν κατασβέσωσι.

Ὁ Ἐρσεβον τότε ἠνοῖξε πύθον ἐξαίρετου σχιέδαμ ὅπερ εἶχεν ἀγοράσει παρὰ τινος Ὀλλανδοῦ. Περαιτωθέντος οὕτω τοῦ δεῖπνου ὁ ἀλιεύς ἐδωκεν εἰς τὸν ἰατρὸν πελωρίαν πίπαν, ἣν οὗτος ἐπλήρωσε καπνοῦ καὶ ἐκάπνισε πρὸς γενικὴν ἀπάντων εὐαρέσκειαν.

Ἄνωφελές νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐν τοιαύτῃ καταστάσει τῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐπιφύλαξις καὶ ψυχρότης πρὸ πολλοῦ εἶχον ἐξαλειφθῇ, καὶ ὅτι ὁ ἰατρός ἐφαίνετο ὡς ἀποτελῶν μέρος τῆς οἰκογενείας. Ἐγέλων, συνδιελέγοντο ἐλευθέρως ὡς κάλλιστοι καὶ παλαιοὶ φίλοι, ἄχρις οὗ τὸ παλαιὸν ξύλινον ὠρολόγιον ἐσήμανε τὴν δεκάτην.

— Ἐπέρασεν ἡ ὥρα, βλέπω, εἶπε τότε ὁ ἰατρός. Ἄν θέλετε, στείλατε τὰ παιδιὰ νὰ πλαγιάσουν, διότι ἔχομεν νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ σοβαρῶν πραγμάτων.

Εἰς ἐν νεῦμα τῆς Κατρίνας ὁ Ὁθων, ὁ Ἐρικ καὶ ἡ Βάνδα ἐκαληνύκτισαν πάντας καὶ ἀπῆλθον.

— Χωρὶς ἄλλο θ' ἀπορῆτε διατὶ ἦλθα ἀπόψε ἐδῶ, ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός, μετὰ στιγμιαίαν σιγὴν, προσηλῶν τὸ ὄξυ αὐτοῦ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἐρσεβον.

— Ὅποιος ἔλθῃ εἰς τὸ σπίτι μου καλῶς νὰ ἀρίσῃ, εἶπεν ἀποφθεγματικῶς ὁ ἀλιεύς.

— Ναί, εἰξεύρω ὅτι ἡ φιλοξενία δὲν ἔφυγεν ἀκόμη ἀπὸ τὴν Νορόνη!.. Ἀλλὰ τέλος πάντων θὰ εἶπατε μέσα σας ὅτι κἄποια αἰτία θὰ μ' ἔκαμε ν' ἀφῆσω ἀπόψε τὴν σὺντροφίαν τοῦ καλοῦ μου φίλου Μαλαρίου καὶ νὰ παρουσιασθῶ τόσον ἐξαφνικὰ εἰς τὸ σπίτι σας. Στοιχηματίζω ὅτι ἡ

κυρά "Ερσεβον κᾶπως θὰ ἐνόησε τὸ αἴτιον. . .

— Θὰ τὸ μάθωμεν ἀφοῦ μᾶς τὸ εἶπητε, ἀπήντησε διπλωματικῶς ἡ ἀγαθὴ γυνή.

— Καλὰ, ἔστω! εἶπεν ὁ ἰατρός, ἀφ' οὗ δὲν θέλετε νὰ μὲ βοηθήσετε, ἔρχομαι μόνος μου εἰς τὸ προκειμένον! . . . Ὁ υἱὸς σας "Ερικ εἶνε πολὺ ἀξιόλογον παιδί, κύρ "Ερσεβον.

— Δὲν ἔχω κανένα παράπονον, ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς.

— "Εχει ἔκτακτον εὐφυΐαν καὶ μάθησιν ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του, ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός. Τὸ ἐξήτησα σήμερα εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἠπόρησα μὲ τὰς ἀπαντήσεις του! . . . Ἐν ἄλλο ἀκόμη μ' ἐξέπληξεν ἀφ' οὗ ἔμαθα τὸ ὄνομά του, ὅτι σὰς ὁμοιάζει πολὺ ὀλίγον εἰς τὸ πρόσωπον, ὅπως πολὺ ὀλίγον ὁμοιάζει καὶ μὲ τᾶλλα παιδιὰ τοῦ τόπου μας.

Ὁ ἀλιεύς καὶ ἡ σύζυγός του ἔμειναν ἀκίνητοι καὶ σιγηλοί.

— Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐξηκολούθησεν ὁ σοφὸς μετὰ τινος ἀνυπομονησίας, τὸ παιδίον αὐτὸ κινεῖ παρά πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον μου. Ὀμίλησα περὶ αὐτοῦ μὲ τὸν Μαλάριον καὶ ἔμαθα ὅτι δὲν εἶνε υἱὸς σας, ὅτι ἐν ναυάγιον τὸ ἔρριψεν εἰς τὰς ἀκτὰς μας, ὅτι τὸ ἐσώσατε, τὸ ἀνεθρέψατε, τὸ υἰοθετήσατε, καὶ τῷ ἐδώκατε τὸ ὄνομά σας. Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀλήθεια, κύρ "Ερσεβον.

— Ναί, ἀλήθεια εἶνε, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ὁ ἀλιεύς.

— Ἄν δὲν εἶνε υἱὸς μας ἀπὸ τὸ αἷμα μας εἶνε ἀπὸ τὴν καρδιά μας καὶ τὴν ἀγάπην μας! ἀνέκραξεν ἡ Κατρίνα, ἥς ὑγράνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐφρίκισε τὸ χεῖλος. Δὲν τὸ ξεχωρίζομεν διόλου ἀπὸ τὸν Ὁθωνά μας ἢ τὴν Βάνδα μας! καὶ οὔτε μᾶς ἐπέρασε ποτὲ ἀπὸ τὸν νῦν πῶς δὲν εἶνε ἀληθινὸ παιδί μας!

— Τὰ αἰσθημᾶτα αὐτὰ σὰς τιμοῦν καὶ τοὺς δύο σας, εἶπεν ὁ ἰατρός συγκινηθεὶς ἐκ τῆς συγκινήσεως τῆς ἀγαθῆς γυναικός. Ἄλλὰ σὰς παρκαλῶ, διηγηθῆτέ μου ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ παιδίου. Ἦλθη ἐπίτηδες διὰ νὰ τὴν μάθω, καὶ σὰς βεβαιῶ ὅτι θέλω τὸ καλὸν τοῦ παιδίου.

Ὁ ἀλιεύς, ξέων τὸ οὖς αὐτοῦ, ἐφάνη ἐπὶ στιγμὴν διστασας· ἰδὼν ὅμως ὅτι ὁ ἰατρός ἀνέμενεν ἀνυπομόνως τὴν διήγησίν του ἀπεφάσισε τέλος νὰ ὁμιλήσῃ.

— Τὸ πρᾶγμα εἶνε ὅπως σὰς τὸ διηγήθη ὁ διδάσκαλος, καὶ τὸ παιδί δὲν εἶνε καθεαυτὸ υἱὸς μου, εἶπεν ὡς μετὰ λύπης. Μίαν ἡμέραν, κοντεύουν δώδεκα χρόνια, τῶρα ἐπῆγα νὰ ψαρεύσω πέρα ἀπὸ τὸ νησακί ποῦ εἶνε ἐμπρὸς εἰς τὸ ἔμβασμα τοῦ φιδρόθ, εἰς τὸ πέλαγος. . . . Ἀφ' οὗ ἐψάρευσα ἀρκετὰ καλά, ἐτράβηξα τᾶ ὑστερονά μου ἀγκίστρια καὶ ἤμουν ἔτοιμος νὰ ἀνοίξω τὸ πανί τῆς βάρκας μου, ὅταν εἶδα νὰ πλέῃ ἐπάνω

εἰς τὴν θάλασσαν, ἕως ἕνα μίλι μακριά, ἕνα πρᾶγμα ἄσπρον. Ἡ θάλασσα ἦτο ἤσυχη καὶ καμμίαν βίαν δὲν εἶχα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ σπίτι. Ἄντι νὰ στρέψω λοιπὸν τὴν πλώρη μου διὰ τὴν Νορόρη, ἐτράβηξα ἐπάνω εἰς τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο. Εἰς δέκα λεπτὰ τὸ ἔφθασα. Ἦτο μία μικρὰ κούνια ἀπὸ λυγαριὰν τυλιγμένη ὀλοτρόγυρα μὲ μουσελίνα καὶ δεμένη καλὰ ἐπάνω εἰς ἕνα σωσίβιον. Ἐπλησίασα, ὅσον ἔφθανε τὸ χέρι μου, μὲ μεγάλην συγκίνησιν ἐπίασα τὸ σωσίβιον, καὶ τὸ ἐτράβηξα ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸν καὶ εἶδα τότε μέσα εἰς τὴν κούνια ἕνα μωρὸ ἕως ἐπτὰ ἢ ὀκτῶ μηνῶν ποῦ ἔκοιματο βαθεῖά. Ἦτο ὀλίγον κίτρινο, καὶ κρύον, ἀλλὰ δὲν τὸ εἶχε πειράξῃ διόλου τὸ παρᾶξενον ἐκεῖνο ταξείδι του ὅπως ἐκατάλαβα ἀπὸ τὴν δύναμιν μὲ τὴν ὁποίαν ἔβγαλε ταῖς φωναῖς μόλις ἐξύπνησε, ἄμα ἐνόησε πῶς δὲν τὸ ἐκούνοῦσαν πλέον τὰ κύματα. Εἴχαμε τότε τὸν Ὁθωνά μας καὶ εἴξευρα ὀλίγο ἀπὸ παιδιὰ. Τοῦ ἔκκαμα λοιπὸν μίαν κούκλαν μὲ ἕνα πανί, τὴν ἔβρεξα μὲ ὀλίγο νερὸ ἀνακατωμένο μὲ ρῶμι καὶ τοῦ τὴν ἐδώκα νὰ βυζᾷξῃ! . . . Στὴ στιγμὴ ἡμέρωσε καὶ ἐφάνη ὡς νὰ εὐχαριστήθη ἀπὸ τὸ βάλαμον ἐκεῖνο. Ἐνοιωθα ὅμως ὅτι αὐτὴ ἡ ἤσυχια του δὲν θὰ βαστάξῃ πολὺ καὶ ἐβιάσθηκα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Νορόρη. Ἐλυσα τὴν κούνια ἀπὸ τὸ σωσίβιον, καὶ τὴν ἔβγαλα ἐμπρὸς μου μέσα 'ς τὴν βάρκα. Κ' ἐν ᾧ ἐκρατοῦσα τὴν σκότα τοῦ πανιοῦ ἐκύτταξα τὸ καμιένο τὸ παιδάκι καὶ ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου ἀπὸ ποῦ ἄρά γε νὰ ἤρχετο; . . . Ἀπὸ κανέν πλοῖον ποῦ θὰ εἶχε ναυαγήσῃ, χωρὶς ἄλλο! Τὴν νύκτα ἐφύσουσε τρικυμία, καὶ πολλὰ πλοῖα θὰ εἶχαν χαθῆ. Ἄλλὰ πῶς ἔγινε νὰ σωθῇ αὐτὸ καὶ νὰ πνιγῶν ὄλοι ὅσοι ἦσαν μαζί του; Πῶς τοὺς ἤλθαν νὰ τὸ δέσουν ἐπάνω εἰς τὸ σωσίβιον; Τι ἀπέγινεν ὁ πατέρας του, ἡ μητέρα του, ὅσοι τὸ ἀγαποῦσαν; Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐρωτήσεις καμμίαν ἀπάντησιν δὲν ἔπαίρνα, διότι τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν, τὸ κακόμοιρον δὲν εἰμποροῦσε νὰ μοῦ τὴν δώσῃ. Νὰ μὴν τὰ πολυλογῶ, ἔπειτα ἀπὸ μίαν ὄρκον, ἦλθα εἰς τὸ σπίτι καὶ ἐδώκα τὸ π.δ.ι εἰς τὰ χέρια τῆς Κατρίνας! Εἴχαμε τότε μίαν ἀγελάδα, καὶ τὴν ἐκάνκα ἀμέσως παρκαμάννα τοῦ παιδίου. Ἦτο τότε χριτωμένος, τόσῳ γελαστόν, τόσῳ τριανταφυλλί, ἀφ' οὗ ἐχόρτασε τὸ γάλα καὶ ἐζεστάθη σιμὰ εἰς τὴν φωτιάν, ποῦ, τί νὰ σὰς εἶπῶ, ἰατρέ μου, ἀμέσως ἀρχίσκαμεν νὰ τὸ ἀγαποῦμεν σὰν νὰ ἦτο ἐδικὸ μας! . . . Καὶ ἀπὸ τότε ἕως τώρα τὸ ἐκρατήσαμε, τὸ ἀνεθρέψαμε, καὶ δὲν τὸ ξεχωρίσαμε στιγμὴ ἀπὸ τὰ δύο παιδιὰ μας! . . . Δὲν λέγω ἀλήθεια, γυναῖκα; προσεῖπεν ὁ "Ερσεβον στραφείς πρὸς τὴν Κατρίναν.

— Ἀλήθεια, ἀλήθεια! ἀπεκρίθη ἡ οἰκοδέσποινα ἀπομάττουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, οὖς αἰ ἀναμνήσεις ἐκείναι ἐπλήρουν δακρύων. Εἶνε παιδί μας καὶ αὐτὸ σὰν τᾶλλα δύο. Καὶ δὲν εἶ-

ξέρω πώς τοῦ κατέβη τοῦ κύρ Μαλαρίου νὰ εἰπῇ πῶς δὲν εἶνε.

Καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἰλικρινῶς ἀγανακτήσασα ἤρξατο στρέφουσα μετὰ σφοδρότητος τὴν ἀνέμηνη της.

— Σωστά! εἶπεν ὁ Ἐρσεβον. Τί τὸν νοιάζει τὸν κόσμο διὰ τὸ παιδί μας; ὁ καθένας νὰ κυττάζῃ τὴν δουλειά του!..

— Ἐχετε δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ ἰατρός με συνδιαλλακτικώτατον τόνον· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κατηγορῆτε τὸν Μαλάριον ὅτι ἐφάνη ἀδιάκριτος. Εἰς ἐμέ ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν ἡ φυσιογνωμία τοῦ παιδίου, καὶ ἐγὼ μόνος μου ἐζήτησα ἐμπιστευτικῶς ἀπὸ τὸν διδάσκαλον νὰ μοῦ εἰπῇ ὅλην τὴν ἱστορίαν του. Ὁ Μαλάριος δὲν μοῦ ἐκρυψεν ὅτι ὁ Ἐρικ νομίζει ὅτι εἶνε υἱός σας καὶ ὅτι ὅλοι ἐδῶ εἰς τὴν Νορόρην ἐλησημόνησαν μὲ πῶσον τρόπον ἔγινε. Δι' αὐτό, βλέπετε, κ' ἐγὼ ἐφρόντισα νὰ μὴν ὀμιλήσω ἐμπρὸς εἰς τὸ παιδί, ἀλλὰ σὰς εἶπα νὰ τὸ στείλετε νὰ πλαγιάσῃ ὅπως καὶ τὸν ἀδελφόν του καὶ τὴν ἀδελφὴν του... Ἐλέγατε λοιπὸν ὅτι ἦτο ἕως ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ μηνῶν ὅταν τὸ ἤρξατε εἰς τὴν θάλασσαν...

— Ἀπάνω κάτω. Εἶχε τέσσαρα δόντια, τὸ πονηρό· καὶ σὰς βεβαίῳ πῶς δὲν ἄργησε πολὺ νὰ τὰ μεταχειρισθῇ, εἶπε γελῶν ὁ Ἐρσεβον.

— ὦ! ἦταν ἓνα παιδάκι μάλαμμα, ἄσπρο, καλοκαμωμένο, σωστὸ ἀγγελοῦδι!.. ἐξηκολούθησε ζωηρῶς ἡ Κατρίνα. Εἶχε κἄτι χεράκια, κἄτι ποδάκια!.. Νὰ τὸ βλέπατε μιὰ φορὰ!..

— Πῶς ἦτο ἐνδυμένον; ἠρώτησεν ὁ ἰατρός Σβαρνεγκρόνα.

Ὁ Ἐρσεβον δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἡ σύζυγός του εἰδείξεν ὀλιγωτέραν ἐπιφύλαξιν.

— Σὰν πριγκιπόπουλο! ἀνέκραξε. Βάλετε μὲ τὸν νοῦν σας, κύρ ἰατρέ, μιὰ φουσιτίτσα ἀπὸ πικὲ μὲ δαντέλλαις παντοῦ, μιὰ γουνίτσα μὲ ἀτλάζι ἀπὸ κάτω, ποῦ δὲν πιστεύω νὰ φοροῦν καλλίτερη τὰ βασιλόπουλα, μιὰ σουφρωτὴ σκουφίτσα, καὶ ἓνα ἐπανωφοράκι μὲ κουκούλα ἀπὸ ἄσπρο κατιπέ!... Τι εὐμορφα ρούχα!... Μὰ εἰμπορεῖτε νὰ κρίνετε καὶ μόνος σας γιατί τὰ ἐφύλαξα ὅλα ἄγγικτα... Καταλαβαίνετε πῶς δὲν τοῦ τὰ ξαναφόρεσα ἀφ' οὗ πλέον ἔγινε ἐδικό μας παιδί, πτωχόπουλον... Τοῦ ἔβαλα ἀμέσως τὰ ρούχα τοῦ Ὄθωνα, ποῦ τοῦ εἶχαν κοντήνη καὶ τὰ εἶχα φυλαγμένα, καὶ τὰ ξαναφύλαξα πάλιν διὰ τὴν Βάνδα... Νὰ τα, ἐδῶ τᾶχω τὰ φορεματάκια του καὶ θὰ σὰς τὰ δείξω!

Ταῦτα λέγουσα ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἶχε γονυπέτησιν πρὸ μεγάλου δρυῖνου κιβωτίου ἀρχαϊκὸν ἔχοντος κλειθρον, ἤγειρε τὸ ἐπικάλυμμα καὶ ἡ ρεῖνα ἐν αὐτῷ.

Ἐξέβαλε δὲ ἐν πρὸς ἐν πάντα τὰ προαγγελθέντα ἐνδύματα, ἅτινα ἀνέπτυξεν ὑπερηφάνως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἰατροῦ, ὡς καὶ τὰ κομψότατα σπάργανα, τουτέστιν ἐν θαυμάσιον περι-

τραχήλιον τριχαπτοκένητον, μεταξωτὸν ποδοσιέπασμα, λευκὰ μάλλινα περιπόδια. Ἐφ' ἐκάστου αὐτῶν ἦσαν κεντημένα τεχνηέντως τὰ ἀρκετικὰ Ε. Δ. ὡς ἀνέγνω παρευθις ὁ ἰατρός.

— Ε. Δ... Δι' αὐτὸ ὠνομάσατε τὸ παιδί Ἐρικ; ἠρώτησε.

— Βέβαια, δι' αὐτό, ἀπεκρίθη ἡ Κατρίνα, εἰς ἣν ἡ ἔκθεσις ἐκείνη τῶν περικόμψων ἐνδυμάτων προῦξενει προφανῶς χαράν, ἐν ᾧ τοῦνκντίον καθίστη σκυθρωπὸν τὸ πρόσωπον τοῦ συζύγου της. Νὰ καὶ τὸ καλλίτερο, αὐτὸ ποῦ εἶχε τριγύρω ἔς τὸ λαιμὸ του!.. προσεῖπεν ἐκβαλοῦσα τῆς κρύπτῃς ἄθυρμά τι ἐκ χρυσοῦ καὶ κοραλίου ῥοδοχρῶς ἠρτημένον ἐκ λεπτῆς ἀλύσεως. Καὶ ἐπὶ τοῦτου ὁμοίως ἦσαν τὰ ἀρχικὰ Ε. Δ., περιβεβλημένα ὑπὸ τοῦ λατινικοῦ ἐμβλήματος: *Semper idem*.

— Ὡς τὴν ἀρχὴν ἐνομίσαμε πῶς εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ, ἐξηκολούθησεν ἡ σύζυγός τοῦ ἀλιεῶς ἰδοῦσα ὅτι ὁ ἰατρός ἀνεγίνωσκε τὰς λέξεις ἐκείνας· ἀλλὰ ὁ διδάσκαλος μᾶς εἶπεν ὅτι θὰ εἰποῦν: *Parta ὁ ἴδιος*.

— Ὁ κύριος Μαλάριος σὰς εἶπε τὴν ἀλήθειαν, εἶπεν ὁ ἰατρός ἀπαντήσας εἰς τὴν ἔμμεσον ταύτην ἐρώτησιν. Εἶνε φανερόν προσεῖπεν ἐν ᾧ ἡ Κατρίνα ἐπανεθέτε τὰ ἐνδύματα εἰς τὸ κιβωτίον, ὅτι τὸ παιδίον ἀνήκεν εἰς οἰκογένειαν πλουσίαν καὶ καθὼς πρέπει. Ἀπὸ ποῖον τόπον, λέγετε, νὰ ἤρχετο;

— Πῶς θέλετε νὰ τὸ εἰξεύρωμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἶπεν ὁ Ἐρσεβον, ἀφ' οὗ τὸ εὐρήκα ἔς τὴν μέση τοῦ πελάγους, μὲς ἔς τὰ κύματα.

— Ναί, ἀλλὰ ἡ κούνια ἦτο δεμένη ἐπάνω εἰς ἓν σωσίβιον, μοῦ εἶπατε, καὶ εἶνε συνήθεια εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου νὰ γράφουν ἐπάνω εἰς τὰ σωσίβια τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου, ἀντεῖπεν ὁ ἰατρός προσηλώσας ἐκ νέου τὸ ὄξυ αὐτοῦ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀλιεῶς.

— Τὸ εἰξεύρω, ἀπεκρίθη οὗτος ταπεινῶσας τὴν κεφαλὴν.

— Λοιπὸν αὐτὸ τὸ σωσίβιον, τί ὄνομα εἶχεν ἐπάνω γραμμένον;

— Αἶ, νὰ σὰς εἰπῶ, κύρ ἰατρέ, ἐγὼ δὲν εἰξεύρω πολλὰ γράμματα. Ξέρω νὰ διαβάζω μιὰ σταλιὰ τὴν γλώσσά μου, μὰ ὅσο διὰ ξένες γλώσσες κάθου γύρευε!... Κ' ἔπειτα ἐπέρασεν καὶ τόσα χρόνια ἀπὸ τότε!..

— Ἐν τούτοις ἐπάνω κάτω θὰ τὸ ἐνθυμηθε!.. Καὶ χωρὶς ἄλλο θὰ εἰδείξατε αὐτὸ τὸ σωσίβιον, ὅπως καὶ τὰ ἐνδύματα, εἰς τὸν διδάσκαλον Μαλάριον. Ἐλάτε δά, φίλε μου Ἐρσεβον, βάλετε τὰ δυνατὰ σας μιὰ στιγμὴ, καὶ θὰ ἐνθυμηθῆτε! Μὴν ἦτο *Kunthia* τὸ ὄνομα ποῦ ἦτο γραμμένον ἐπάνω εἰς τὸ σωσίβιον;

— Θαρρῶ πῶς κἄτι τέτοιο ἦτο, εἶπεν ἀορίστως ὁ ἀλιεῦς.

— Εἶνε ξένον αὐτὸ τὸ ὄνομα! Καὶ κατὰ τὴν κρίσιν σας τίνας τόπου ὄνομα νὰ εἶνε, κῦρ Ἐρσεβον;

— Ξεῦρω κ' ἐγώ; Μήπως τοὺς γνωρίζω ἐγὼ αὐτοὺς τοὺς διαβολότοπους;... Βγῆκα ἐγὼ ποτέ μου ἔξω ἀπὸ τὴν θάλασσα τῆς Νορῶης καὶ τοῦ Βέργκεν παρὰ μιὰ φορὰ μονάχα ποῦ ἐπῆγα νὰ ψαρεύσω 'ς τὴν Ἴσλανδία καὶ 'ς τὴν Γροιλανδία; ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς μὲ τόνον ἐκτραχυνόμενον βαθμηδόν.

— Ἐγὼ νομίζω ὅτι εἶνε ὄνομα ἀγγλικὸν ἢ γερμανικόν, εἶπεν ὁ ἱατρός, οὐδόλως προσέξας εἰς τὸν τόνον τοῦ ἀλιεύς. Θὰ ἦτο εὐκολόν νὰ τὸ συμπεράνω ἀπὸ τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων ἂν ἐβλεπα τὸ σωτίβιον. Μήπως τὸ ἐφυλάξετε, φίλε μου Ἐρσεβον;

— Ἄ! μπᾶ! εἶνε χρόνια καὶ χρόνια τώρα ποῦ ἔγινε φλόγα, στάκτη καὶ καπνός, ἀπήντησε θριμβευτικῶς ὁ Ἐρσεβον.

— Καθόσον ἐνθυμεῖται ὁ Μαλάριος, τὰ γράμματα ἦσαν ῥωμαϊκά, εἶπεν ὁ ἱατρός ὡσεὶ καθ' ἐαυτὸν διαλεγόμενος, ὅπως εἶνε καὶ τὰ γράμματα τὰ κεντημένα ἐπὶ τῶν ἐσωρρούχων. Πιθανόν λοιπὸν εἶνε ὅτι τὸ πλοῖον δὲν ἦτο γερμανικόν. Μοῦ φαίνεται μᾶλλον ὡς ἀγγλικόν... Αὐτῆς τῆς γνώμης δὲν εἴσθε καὶ σεῖς, κῦρ Ἐρσεβον;

— Καὶ τί μὲ νοιάζει; θαρρεῖτε πῶς δίνω πεντάρια ἐγὼ δι' αὐτό! ἀπήντησεν ὁ ἀλιεύς. Ἄς εἶνε ἐγγλέζικο, ρούσικο, ἄς εἶνε μακάρι παταγονικό, λίγο μὲ μέλει!... Αὐτό, τὸ μυστικὸν τοῦ ἐφανέρωσε δώδεκα χρόνια τώρα εἰς τὸν Ὠκεανό, κ' αὐτὸς τὸ φυλάγει 'ς τὸ βυθό του, σὲ βάθος τρεῖς ἢ τέσσαρες χιλιάδες μέτρα!

Εὐλόγως ἠδύνατό τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι ὁ Ἐρσεβον ἦτο τὰ μέγιστα εὐχαριστημένος ὅτι τὸ μυστικὸν ἐκεῖνο εἶχε κατατεθῆ τόσον βαθέως.

— Τέλος πάντων θὰ ἐκάματε πιστεύω κάποιαν ἐνέργειαν διὰ νὰ εὑρετε τὴν οἰκογένειαν τοῦ παιδίου, εἶπεν ὁ ἱατρός, τοῦ ὁποίου τὰ διόπτρα ἐφάνησαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ εἰρωνείας ἀστραποβολήσαντα. Θὰ ἐγράψατε βέβαια εἰς τὸν νομάρχην τοῦ Βέργκεν, θὰ κατεχωρίσατε καμμίαν γνωστοποίησιν εἰς τὰς ἐφημερίδας;

— Ἐγὼ! ἀνέκραξεν ὁ ἀλιεύς τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἐκάμα!... Εἶχα ἐγὼ τὸν τρόπον νὰ ἐξοδεύσω χρήματα διὰ νὰ εὔρω ἀνθρώπους ποῦ δὲν τοὺς ἔμελε δόλου διὰ τὸ παιδί; διότι ἂν τοὺς ἔμελε θὰ ἐφρόντιζαν αὐτοὶ νὰ τὸ εὔρουν... Ἐλᾶτε 'ς τὴ θέσι μου, κῦρ ἱατρέ... Δὲν ἔχω ἑκατομμύρια ἐγώ... Καὶ πάλιν εἶμαι βέβαιος πῶς ἂν ἐξοδεύαμε καὶ τὸ ὑστερινὸ λεπτό μας δὲν θὰ εὑρίσκαμε τίποτε... Ἐκάναμε ὅτι ἤρχονταν ἀπὸ τὸ χέρι μας, τὸ ἀναθρέψαμε σὰν ἐδικό μας, τὸ ἀγαπήσαμε, τὸ ἐχαϊδεύσαμε...

— Καὶ ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τᾶλλα δύο εἰμπορῶ νὰ σᾶς πῶ! ὑπέλαβεν ἡ Κατρίνα, ἀπομάζασα τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τοῦ ἄκρου τῆς πο-

διᾶς τῆς· ναί, τὸ μόνον φταιζίμον ποῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μᾶς εὔρη εἶνε πῶς τοῦ ἐδώκαμε πολὺ μεγάλο μερτικὸν ἀπὸ τὴν ἀγάπη μας!

— Κυρὰ Ἐρσεβον, μὲ προσβάλλετε ἂν νομίζετε ὅτι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαγγία ποῦ ἐδείξατε πρὸς τὸν μικρὸν ναυαγὸν μοῦ ἐμπνέουν ἄλλο αἶσθημα ἀπὸ ζωηρὸν θαυμασμόν! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρός. Μή!.. μὴ σᾶς περάσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν σας τέτοια ἰδέα!... Ἄλλ' ἂν θέλετε νὰ σᾶς ὁμιλήσω καθαρὰ, σᾶς λέγω ὅτι αὐτὴ ἴσα ἴσα ἡ ἀγάπη σας δὲν σᾶς ἀφῆκε νὰ ἰδῆτε τὸ καθηκὸν σας. Τὸ καθηκὸν σας δὲ ἦτο, πρὸ παντὸς ἄλλου, νὰ ζητήσετε τὴν οἰκογένειαν τοῦ παιδίου μὲ ὅσα μέσα ἠδύνασθε!

Ἐπῆλθε βαθεῖα σιγή.

— Ἴσως ἔχετε δίκαιον! εἶπε τέλος ὁ Ἐρσεβον, ὅστις εἶχε κύψῃ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν μομφὴν ταύτην. Μὰ ὅτι ἔγινε ἔγινε πλέον. Τώρα ὁ Ἐρικ εἶνε ἰδικός μας καὶ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ τοῦ κάμω λόγον δι' αὐτὲς τὲς παλαιᾶς ἱστορίας.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, δὲν θὰ προδώσω ἐγὼ τὸ μυστικὸν τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνεπιστεύθητε, εἶπεν ἐγερεθεὶς ὁ ἱατρός. Ἐπέρασε ἡ ὥρα... Σᾶς ἀφίνω, καλοὶ μου φίλοι, καὶ σᾶς εὐχομαι καλὴν νύκτα, νύκτα χωρὶς καμμίαν ἐνόχλησιν τῆς συνειδήσεώς σας, προσεῖπε σοβαρῶς.

Μεθ' ὃ φορέσας τὸν σισυρωτὸν ἐπενδύτην του, χωρὶς νὰ δεχθῆ τὴν προσφορὰν τοῦ ἀλιεύς ἐπιμένοντος νὰ τὸν συνοδεύσῃ μέχρι τῆς κατοικίας του, ἔσφιγγε θερμῶς τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρσεβον καὶ τῆς Κατρίνας καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ ἐργοστάσιόν του.

Ὁ Ἐρσεβον ἔστη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῆς φλιάς, βλέπων αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον ὑπὸ τὸ σεληναιὸν φῶς.

— Τί διαβολάνθρωπος! ὑπετονθόρυσεν ἀπορροσίσας τέλος νὰ ἐπανακλείσῃ τὴν θύραν.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΟΥ

(1811—1820)

Ὁ ἄλλοτε ἐν Λονδίῳ διαμένων φίλος μου κ. Δ. Τσ... εἶναι κάτοχος χειρογράφου, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι θὰ συγκατατεθῆ νὰ δωρῆσῃ εἰς τὴν Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ μετὰ παρέλευσιν μιᾶς ἢ δύο ἑκατονταετηρίδων προωρισμένος νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ ἐκδώσῃ τὸ χειρόγραφον τοῦτο, (ἐὰν μείνῃ ἕως τότε ἀνέκδοτον), θὰ προκαλέσῃ βεβαίως τὸν φθόνον τῶν μεσαιωνοδιφῶν τοῦ μέλλοντος. Ἄλλὰ καίτοι μὴ ἀνερχόμενον πέρα τοῦ πρώτου τετάρ-